

МІЖНАРОДНІ СПОРТИВНІ ПОДІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Пристапа Євгеній Никодимович,

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри теорії і методики фізичної культури
Львівського державного університету імені Івана Боберського
<https://orcid.org/0000-0001-7862-4567>

Боднар Іванна Романівна,

доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор,
професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури
Львівського державного університету імені Івана Боберського
<https://orcid.org/0000-0002-7083-6271>

Писко Юлія Юріївна,

аспірант кафедри теорії і методики фізичної культури
Львівського державного університету імені Івана Боберського
<https://orcid.org/0009-0003-2084-9343>

Важливим є багатогранний підхід до вивчення міжнародних спортивних подій, які впливають на різні аспекти фізичної культури, включно з історичним, соціальним, економічним і правовим вимірами. Мета – встановити критерії оцінювання впливу конкретних міжнародних змагань на фізичну культуру і спорт. Методологія. Провели опитування експертів (n=23). Анкета укладена нами складалася з 3 частин: обґрунтування актуальності наукових інформативність розроблених нами критеріїв, підкритеріїв і показників для оцінювання величини впливу міжнародних спортивних змагань на розвиток фізичної культури і спорту держави; соціологічна частина. В основній частині анкети експертам потрібно було оцінити значущість критеріїв за 7-значною шкалою Лікерта. Обчислювали кількість експертів (у відсотках), які оцінили показники певною кількістю балів. Результати. Високі оцінки отримали показники обсягу інвестицій у спортивну інфраструктуру та зростання туристичних потоків, зміна культурного іміджу країни, покращення спортивної та транспортної інфраструктури, підвищення міжнародного іміджу країни та зміцнення національної ідентичності. Це підкреслює важливість іміджевих та матеріальних здобутків для країни-організатора і свідчить про те, що економічні вигоди є одними з ключових аспектів, які визначають вплив міжнародних спортивних змагань. Показники освітнього впливу мають середню значущість. Це свідчить про можливість подальшого розвитку освітніх ініціатив. Експерти вважають вплив спортивних змагань на фізичну активність та здоров'я населення менш вагомим у порівнянні з іншими сферами. Висновки. Встановили інформативні критерії оцінювання впливу міжнародних спортивних змагань на розвиток фізичної культури і спорту.

Ключові слова: змагання, спорт, критерії, оцінювання, економічний, культурний та інфраструктурний, соціальний та оздоровчий вплив.

Prystupa Yevhenii, Bodnar Ivanna, Pysko Yuliia. International sports events as a factor in the development of physical culture in Ukraine

A multifaceted approach is essential when studying international sporting events that impact various aspects of physical culture, including historical, social, economic, and legal dimensions. Purpose: To establish criteria for assessing the impact of specific international competitions on physical culture and sport. Methodology: An expert survey was conducted (n = 23). The questionnaire developed by the authors consisted of three parts: justification of the relevance of the research, assessment of the informativeness of the developed criteria, sub-criteria, and indicators for evaluating the impact of international sporting events on the development of physical culture and sport in the country, and a sociological section. In the main part of the questionnaire, experts were asked to rate the significance of the criteria using a 7-point Likert scale. The percentage of experts who rated each indicator at a specific score was calculated. Results: High ratings were given to indicators such as the volume of investment in sports infrastructure, growth in tourist flows, changes in the country's cultural image, improvements in sports and transport infrastructure, enhancement of the country's international image, and strengthening of national identity. These findings emphasize the importance of image-related and material benefits for the host country and demonstrate that economic gains are among the key aspects determining the impact of international sporting events. Indicators of educational impact were rated as moderately significant, highlighting the potential for further development of educational initiatives. Experts considered the influence of sporting events on physical activity and public health to be less significant compared to other areas. Conclusions: Informative criteria for assessing the impact of international sporting events on the development of physical culture and sport were identified.

Key words: competitions, sport, criteria, evaluation, economic, cultural and infrastructural, social and health impact.

Вступ. Наукове дослідження впливу міжнародних спортивних подій на прикладі України є надзвичайно актуальним, зважаючи на їхню роль у зміцненні фізичної культури та підвищенні іміджу країни. В умовах політичних, економічних та соціальних трансформацій міжнародні спортивні змагання виконують низку важливих функцій. Вони сприяють згуртуванню нації, особливо це важливо в контексті війни та повоєнного відновлення, консолідуючи суспільство та демонструючи стійкість і єдність. Такі події підвищують міжнародний імідж країни, демонструючи її спроможність функціонувати на глобальній арені навіть у складних умовах. Окрім того, спортивні заходи мотивують молоде покоління, стимулюючи розвиток фізичної культури та спорту всередині країни. Водночас вони слугують платформою для демонстрації стійкості, підкреслюючи здатність України до адаптації та відновлення, що зміцнює національну ідентичність. Міжнародні спортивні події також покращують дипломатичні відносини, сприяючи культурному та політичному діалогу між державами [1-5].

Загалом, для України дослідження соціально-економічних та культурних аспектів впливу міжнародних спортивних змагань на розвиток фізичної культури має ключове значення. Воно сприятиме посиленню позицій країни на міжнародній спортивній арені, економічному відновленню через спортивну дипломатію та ефективне використання можливостей, які надають міжнародні події.

Аналіз наукових статей, присвячених темі міжнародних спортивних подій як чинника розвитку фізичної культури в Україні, дозволяє виокремити ключові аспекти впливу таких заходів на соціально-економічний та культурний розвиток країни.

Для аналізу впливу міжнародних спортивних подій як чинника розвитку фізичної культури в Україні важливо оцінити внесок авторів наукових розробок у розуміння ключових аспектів цієї тематики. Узагальнення ідей, отриманих з досліджених джерел [1-5], свідчить про багатогранність цього впливу.

У наукових статтях простежується глибокий аналіз історичного розвитку фізичної культури на регіональному рівні. Зокрема, дослідження [6] підкреслюють значення спортивних традицій півдня України та їх інтеграцію в національну і міжнародну спортивну спільноту. Це дозволяє зрозуміти, як історично сформувалися підвалини для організації міжнародних спортивних заходів у нашій країні. Також важливим є загальноукраїнський погляд на становлення фізичної культури в країні. Аналіз, проведений науковцями [7], описує традиції розвитку спорту з акцентом на його освітню та культурну ролі. Ці аспекти сприяють розумінню впливу міжнародних подій на сучасну фізичну культуру.

Особливе значення має дослідження народних видів спорту, їхнього впливу на формування національної ідентичності та зміцнення національної гордості. Цей культурний аспект є важливим у контексті організації міжнародних спортивних заходів [8]. Крім того, акту-

альною є ідея включення людей з інвалідністю у спортивні події як засобу соціальної інтеграції, що підкреслює важливість адаптивного спорту. Такі дослідження допомагають зрозуміти соціальний вплив міжнародних змагань на розвиток інклюзивності [9].

Деякі роботи [10] акцентують увагу на правових аспектах організації міжнародних спортивних змагань, розкриваючи проблематику їхнього правового забезпечення та пропонуючи рекомендації щодо покращення організаційних процесів. Інші дослідження [2] вивчають економічний вплив міжнародних подій, зокрема їхню роль як драйвера спортивного туризму, що сприяє зростанню економіки країни.

Культурні аспекти міжнародних спортивних подій доповнюються аналізом ролі бойових мистецтв у зміцненні національної ідентичності та їхньому потенціалі для популяризації на міжнародній арені [4]. Також важливим є розгляд впливу децентралізації на розвиток спорту в Україні, що висвітлює місцеві зусилля з підготовки до міжнародних заходів [5].

Окрему увагу привертають організація спеціалізованих спортивних заходів для людей з інвалідністю та їхній соціальний аспект, пов'язаний із залученням осіб з обмеженими можливостями до фізичної активності [11]. Крім того, дослідження міжнародного регулювання спортивних змагань розкривають їхній вплив на розвиток фізичної культури в Україні та дають уявлення про імплементацію міжнародних норм [3].

Таким чином, аналіз існуючих джерел дає змогу зробити висновок про важливість багатогранного підходу до вивчення міжнародних спортивних подій, які впливають на різні аспекти фізичної культури, включно з історичним, соціальним, економічним і правовим вимірами.

Зібрані джерела дають змогу комплексно оцінити вплив міжнародних спортивних змагань на розвиток фізичної культури в Україні. Вони охоплюють історичні, економічні, соціальні, правові та культурні аспекти, дозволяючи сформувати загальну картину ефектів цих подій. Наступним кроком може бути створення аналітичної моделі для оцінки впливу конкретних подій, таких як Євро-2012 чи інших міжнародних турнірів.

Мета дослідження – встановити критерії оцінювання впливу конкретних міжнародних змагань на фізичну культуру і спорт.

Матеріали та методи. *Методи.* Провели опитування шляхом анкетування. Укладена нами (разом з експертами галузі) анкета складалася з 3 частин. У першій частині ми мали на меті обґрунтувати актуальність наукових досліджень (хто може бути зацікавлений в проведенні такого оцінювання; для чого важливо буде використовувати такі дані). В другій частині з'ясували наскільки інформативними є розроблені нами критерії, підкритерії і показники для оцінювання величини впливу міжнародних спортивних змагань на розвиток фізичної культури і спорту держави. Для цього застосовували відкриті і закриті питання. В закритих питаннях респондентам потрібно було за 7-рівневою шкалою Лікерта оцінити значущість критеріїв. У відкритих

питаннях вони мали можливість додати важливі, на їхню думку, критерії для оцінювання величини впливу міжнародних спортивних змагань на розвиток фізичної культури і спорту держави, які не були згадані нами. Третя частина – соціологічна. З'ясовували вік респондента, посаду/ посаду на час проведення Євро-2012, аспекти або приклади, що підтверджують експертність у сфері економіки спорту, науковий (освітній) ступінь, наукове звання.

Учасниками дослідження були експерти галузі економіки спорту ($n=23$). Серед них, наприклад – віцепрезидент федерації футболу Польщі, віцепрезидент заслужених працівників футболу Польщі, член UEFA, Голова відділення НОК України у Львівській області, Директор департаменту ЛОДА, заступник начальника управління спорту ЛОДА, в.о. начальника управління спорту та молодіжної політики обласної державної адміністрації, керівники інших структурних підрозділів органу виконавчої влади, директор дирекції Євро 2012, Директор СДЮСШОР, Заслужений працівник фізичної культури та спорту, 1-й заступник директора ДП «Арена Львів», Головний тренер Шахтар сталеві.

Експертність у сфері економіки спорту підтверджується такими даними: 69,6% опитаних мають практичний досвід, 52,2% – освіту та науковий досвід. Третина експертів (30,4%) проводили дослідження економічного впливу спорту, а 39,1% є членами організацій, пов'язаних із темою дослідження. Кожен третій респондент (34,8%) активно займається публічною діяльністю у цій сфері, а 21,7% (п'ятеро осіб) залучені до проектної роботи.

З освітнім ступенем магістра – 30,4%, науковим ступенем кандидата наук – 26,1%, науковим ступенем доктора наук – 30,4%, без наукового/освітнього ступеня – 13,0%. Наукове звання доцента мали 21,7%, звання професора – 34,8%, без наукових звань – 43,5%.

Середній вік експертів складав $56,56 \pm 13,38$ років. Рис. 1 демонструє репрезентативне охоплення представників різного віку.

Організація. В листопаді 2024 – січні 2025 провели опитування експертів із застосуванням гугл-форм.

Опрацювання результатів. Обчислювали середнє арифметичне (і його стандартне відхилення). Також обчислювали коефіцієнт варіації Пірсона ($V, \%$), який інформує про відносну дисперсію набору даних. За допомогою нього ми визначали ступінь узгодженості відповідей експертів.

Сукупність даних не була одноманітною ($V < 10\%$) за жодним з показників. Тому аналізували кількість (%) експертів, які присвоїли відповідну оцінку (від 1 до 7) кожному критерію.

Результати і дискусія. Результати. Серед чинників економічного впливу високий пріоритет отримали показники, пов'язані з обсягом інвестицій у спортивну інфраструктуру ($6,00 \pm 1,07$ балів з 7 можливих) та зростанням туристичних потоків ($6,05 \pm 1,43$ балів). Це свідчить про те, що економічні вигоди є одними з ключових аспектів, які визначають вплив міжнародних спортивних змагань. Доходи від реклами та спонсорства отри-

мали нижчу оцінку ($5,59 \pm 1,22$ бали), що може вказувати на меншу пряму вигоду у цій сфері в порівнянні з іншими економічними показниками (рис.1).

Серед показників соціального впливу найбільшим визнано вплив показника «Зміни культурного іміджу країни» ($6,45 \pm 1,01$ балів), що отримав найвищу оцінку серед усіх підкритеріїв. Це підкреслює важливість іміджевих здобутків для країни-організатора. Популяризація здорового способу життя ($5,91 \pm 0,97$ балів) і розвиток волонтерства ($5,82 \pm 1,01$ балів) також мають значний вплив, що свідчить про важливість залучення населення до спортивних подій.

Усі підкритерії критерія здоров'я та активності показали низький пріоритет, отримавши оцінки близько 5,3-5,4. Це може свідчити про те, що експерти вважають вплив спортивних змагань на фізичну активність та здоров'я населення менш вагомим, порівняно з іншими сферами.

Інфраструктурний вплив. Такі критерії, як покращення спортивної інфраструктури ($6,14 \pm 1,04$ балів) та розвиток транспортної інфраструктури ($6,00 \pm 1,23$ балів) отримали високі оцінки, що підкреслює важливість матеріальних здобутків під час оцінювання ефекту проведення спортивних подій світового масштабу в країнах організаторах. Оцінка екологічних змін ($5,55 \pm 1,63$ балів) є нижчою, що свідчить про меншу увагу до екологічної стійкості інфраструктурних проєктів.

Аналіз показників критерія «Освітній вплив» свідчить про середню значущість. Показники мають середні оцінки ($5,14$ - $5,73$ балів), з найбільшою значущістю для мотивації початківців ($5,73 \pm 1,32$ балів). Це свідчить про можливість подальшого розвитку освітніх ініціатив.

Культурний вплив оцінено експертами як високо значущий. Показники підвищення міжнародного іміджу країни ($6,32 \pm 1,21$ балів) та національної ідентичності ($6,32 \pm 1,04$ балів) є одними з найвищих. Це підтверджує, що культурний аспект є вагомою складовою впливу.

Дискусія.

Результати нашого дослідження свідчать про багатовимірність впливу міжнародних спортивних змагань на розвиток фізичної культури і спорту, що підтверджується високими оцінками всіх досліджуваних критеріїв (жоден з них не отримав менше 5 балів із 7 можливих). Отримані дані узгоджуються з висновками [12] та [13], які наголошують на тому, що економічний, культурний та інфраструктурний аспекти є ключовими у формуванні довгострокових вигод для країни-організатора. Наші результати також підтверджують висновки [14] про те, що соціальний вплив (зокрема популяризація здорового способу життя та підвищення рівня фізичної активності населення) є менш прогнозованим показником у порівнянні з економічними ефектами.

Високі оцінки економічного впливу в нашому дослідженні відповідають тенденціям, відзначеним науковцями [15]; які вказують, що значний внесок інвестицій у спортивну інфраструктуру та туризм є головним рушієм розвитку країни-організатора. Культурний вплив, який у нашому дослідженні отримав один із

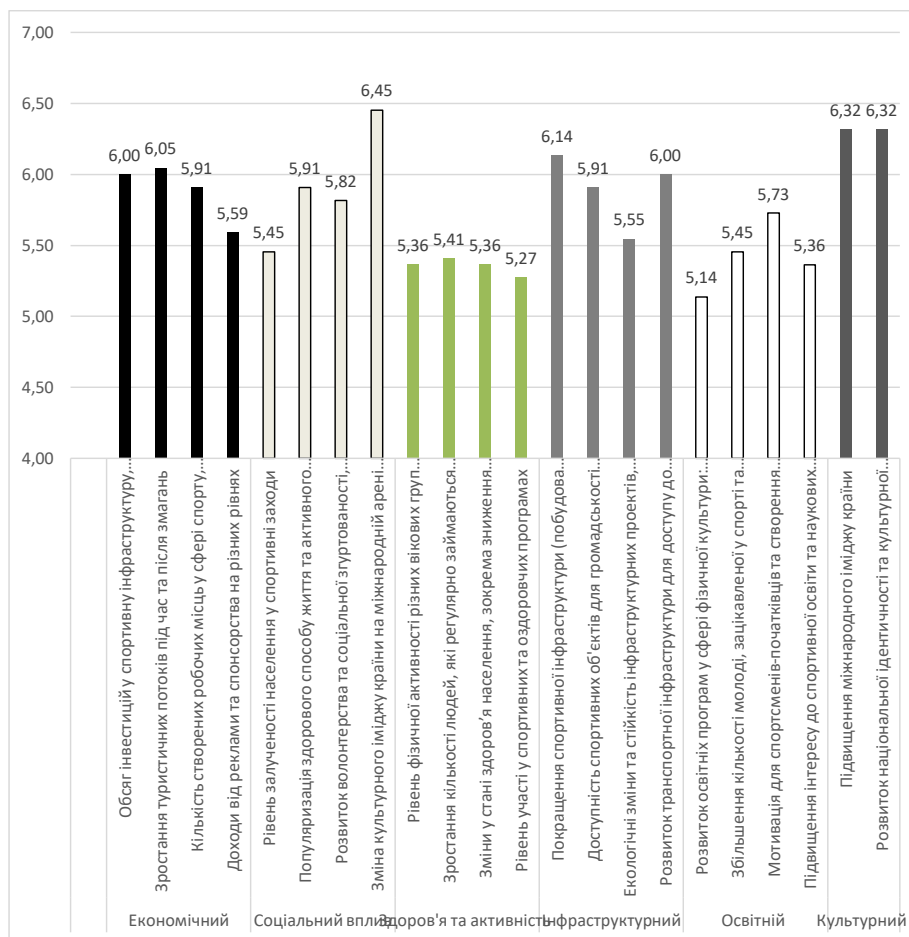

Рис. 1. Інформативність підкритеріїв

найвищих балів, підтверджує дані [16]; ці автори розглядають формування позитивного культурного іміджу одним із найбільш стійких ефектів від проведення міжнародних змагань.

Водночас аналіз наших результатів вказує на нижчі оцінки критеріїв, пов'язаних із екологією, освітою та здоров'ям населення. Це узгоджується з даними інших науковців [17], які підкреслюють, що освітні ініціативи та програми зміцнення здоров'я зазвичай отримують меншу увагу на тлі економічних і культурних вигод. Однак, як зазначають фахівці [18], саме ці сфери можуть стати основою для формування тривалого спадку від міжнародних спортивних змагань.

Загалом отримані результати підтверджують думку про те, що комплексний підхід до оцінювання впливу міжнародних спортивних змагань дозволяє більш точно відображати їхні ефекти. Це відповідає висновкам авторів [19], які наголошують на необхідності врахування не лише економічних та інфраструктурних показників, але й соціальних, культурних і екологічних та низки інших аспектів.

Можливо під час оцінювання впливу мега-подій варто вводити вагові коефіцієнти з урахуванням значущості критеріїв. Отримані нами результати могли б допомогти у встановленні їх величини. Ці результати слугували б основою для стратегічного планування майбутніх заходів.

Наступним кроком може бути створення аналітичної моделі для оцінювання впливу конкретних подій, таких як Євро-2012 чи інших міжнародних турнірів.

Висновки. Загалом, міжнародні спортивні події мають багатогранний вплив на розвиток фізичної культури в Україні, охоплюючи економічні, соціальні, інфраструктурні, освітні та культурні аспекти. Найбільшу значущість мають економічні переваги, зокрема інвестиції у спортивну інфраструктуру ($6,00 \pm 1,07$ балів) та зростання туристичних потоків ($6,05 \pm 1,43$ балів), а також культурний вплив через підвищення міжнародного іміджу країни ($6,32 \pm 1,21$ балів) та зміцнення національної ідентичності ($6,32 \pm 1,04$ балів).

Соціальні та освітні аспекти мають помітний, але дещо менший вплив, що свідчить про необхідність подальшої роботи у напрямку популяризації здорового способу життя, волонтерства та освітніх ініціатив. Водночас, показники, пов'язані із впливом на здоров'я та активність населення, залишаються відносно низькими (5,3-5,4 балів), що вимагає додаткової уваги в програмах, які стимулюють довгострокове зростання фізичної активності.

Інфраструктурний розвиток отримав високу оцінку, але менша увага до екологічної стійкості ($5,55 \pm 1,63$ балів) вказує на необхідність інтеграції екологічних аспектів у майбутні проєкти. У цілому,

культурний вплив є найбільш вираженим, підкреслюючи роль міжнародних подій у зміцненні національної гордості та популяризації України на глобальній арені.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямку полягають у дослідженні інших ефектів впливу міжнародних спортивних подій на розвиток фізичної культури і спорту.

Література:

1. Приступа Є, Боднар І, Писко Ю. Соціально-економічні та культурні аспекти впливу міжнародних спортивних змагань на фізичну культуру в Україні під час війни. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*. 2024;11(184):184–91. doi:10.31392/UDU-nc.series15.2024.11(184).37.
2. Brown M, Taylor R. Formation and development of sports tourism in Ukraine [Інтернет]. *ResearchGate*. 2023 [цитовано 2025 січ 27]. Доступно за: <https://researchgate.net>.
3. Ivanov D, Marchenko L. Особливості міжнародного регулювання у сфері фізичної культури та спорту. *Український журнал політичних наук*. 2022;19:31–45.
4. Johnson L, Lee S. Analysis of the process of emergence and development trends of Ukrainian and Eastern national martial arts. *SHSS Journal*. 2022;17(3):44–58.
5. Mitchell A, Green P. Management of physical culture and sports in the territorial communities of Ukraine [Інтернет]. *Discovery Researcher*. 2023 [цитовано 2025 січ 27]. Доступно за: <https://discovery-researcher.com>.
6. Степанюк С. Становлення і розвиток фізичної культури і спорту на півдні України. *Молода спортивна наука України*. 2000;10:45–50.
7. Кулик ЯЛ, Костюк СА, Петренко МІ. Історія виникнення й розвитку фізичної культури та спорту на Україні. Вінниця: Логос; 1997. 245 с.
8. Приступа ЄН. Народна фізична культура українців. Львів: ЛДІФК; 1995. 148 с.
9. Гацоева Л. Еволюція відносин суспільства до осіб з інвалідністю в контексті розвитку фізичної культури. *Збірник наукових праць I Міжнародного наукового конгресу істориків фізичної культури*. 2020:112–8.
10. Щаслива ЯА. Проблеми міжнародно-правового регулювання відносин у сфері фізичної культури та спорту [дисертація]. Київ: Національний авіаційний університет; 2022. 213 с.
11. Associated Press. Ukraine holds first soccer tournament for war-wounded amputees – and plans to go international [Інтернет]. *AP News*. 2023 [цитовано 2025 січ 27]. Доступно за: <https://apnews.com>.
12. Preuss H. Event legacy framework and measurement. *International Journal of Sport Policy and Politics*. 2019;11(1):103–118. DOI:10.1080/19406940.2018.1490336.
13. Gratton C, Shibli S, Coleman R. The economic impact of major sports events: A review of ten events in the UK. *Managing Leisure*. 2019;24(3):152–170. DOI:10.1080/13606719.2019.1602560.
14. Weed M. The role of the Olympics and sport in public health promotion. *Journal of Sport and Social Issues*. 2021;45(4):285–304. DOI:10.1177/01937235211012345.
15. Misener L, Schlenker N. Rethinking the social value of sport events through an asset-based community development (ABCD) perspective. *Journal of Sport Management*. 2018;32(3):208–219. DOI:10.1123/jsm.2017-0233.
16. García B, de Wolff M. The impact of sport mega-events on national image: A systematic literature review. *Sport in Society*. 2020;23(6):995–1012. DOI:10.1080/17430437.2019.1667463.
17. Brown C, Massey J. Exploring educational legacies of the Olympic Games. *International Review for the Sociology of Sport*. 2018;53(7):835–852. DOI:10.1177/1012690216684987.
18. Grix J, Brannagan PM. Mega-events as catalysts for change: How the Tokyo 2020 Olympics can influence sport participation. *Sport Management Review*. 2021;24(4):563–576. DOI:10.1016/j.smr.2020.12.001.
19. Toohey K, Veal AJ. *The Olympic Games: A social science perspective*. 3rd ed. Wallingford: CABI; 2020. 320 p.

References:

1. Prystupa, Ye., Bodnar, I., & Pysko, Yu. (2024). Sotsialno-ekonomichni ta kulturni aspekty vplyvu mizhnarodnykh sportyvykh zman na fizychnu kulturu v Ukraini pid chas viiny [Socio-economic and cultural aspects of the impact of international sports competitions on physical culture in Ukraine during the war]. *Naukovyi Chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 15*, 11(184), 184–191. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.11\(184\).37](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.11(184).37)
2. Brown, M., & Taylor, R. (2023). Formation and development of sports tourism in Ukraine. *ResearchGate*. Retrieved January 27, 2025, from <https://researchgate.net>
3. Ivanov, D., & Marchenko, L. (2022). Osoblyvosti mizhnarodnoho rehuliuвання u sferi fizychnoi kultury ta sportu [Peculiarities of international regulation in the field of physical culture and sports]. *Ukrainskyi zhurnal politychnykh nauk*, 19, 31–45.
4. Johnson, L., & Lee, S. (2022). Analysis of the process of emergence and development trends of Ukrainian and Eastern national martial arts. *SHSS Journal*, 17(3), 44–58.
5. Mitchell, A., & Green, P. (2023). Management of physical culture and sports in the territorial communities of Ukraine. *Discovery Researcher*. Retrieved January 27, 2025, from <https://discovery-researcher.com>
6. Stepaniuk, S. (2000). Stanovlennia i rozvytok fizychnoi kultury i sportu na pivdni Ukrainy [Formation and development of physical culture and sports in the south of Ukraine]. *Moloda sportyvna nauka Ukrainy*, 10, 45–50.
7. Kulyk, Ya. L., Kostiuk, S. A., & Petrenko, M. I. (1997). Istoriia vynykennia y rozvytku fizychnoi kultury ta sportu na Ukraini [History of the emergence and development of physical culture and sports in Ukraine]. Vinnytsia: Lohos.
8. Prystupa, Ye. N. (1995). *Narodna fizychna kultura ukraintsiv* [Folk physical culture of Ukrainians]. Lviv: LDIFK.

9. Hatsoieva, L. (2020). Evoliutsiia vidnosyn suspilstva do osib z invalidnistiu v konteksti rozvytku fizychnoi kultury [Evolution of society's attitudes toward persons with disabilities in the context of physical culture development]. *Zbirnyk naukovykh prats I Mizhnarodnoho naukovoho konhresu istoriykiv fizychnoi kultury*, 112–118.
10. Shchaslyva, Ya. A. (2022). Problemy mizhnarodno-pravovoho rehuliuвання vidnosyn u sferi fizychnoi kultury ta sportu [Problems of international legal regulation of relations in the field of physical culture and sports] (Doctoral dissertation). Kyiv: National Aviation University.
11. Associated Press. (2023). Ukraine holds first soccer tournament for war-wounded amputees – and plans to go international. AP News. Retrieved January 27, 2025, from <https://apnews.com>
12. Preuss, H. (2019). Event legacy framework and measurement. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 11(1), 103–118. <https://doi.org/10.1080/19406940.2018.1490336>
13. Gratton, C., Shibli, S., & Coleman, R. (2019). The economic impact of major sports events: A review of ten events in the UK. *Managing Leisure*, 24(3), 152–170. <https://doi.org/10.1080/13606719.2019.1602560>
14. Weed, M. (2021). The role of the Olympics and sport in public health promotion. *Journal of Sport and Social Issues*, 45(4), 285–304. <https://doi.org/10.1177/01937235211012345>
15. Misener, L., & Schulenkorf, N. (2018). Rethinking the social value of sport events through an asset-based community development (ABCD) perspective. *Journal of Sport Management*, 32(3), 208–219. <https://doi.org/10.1123/jsm.2017-0233>
16. García, B., & de Wolff, M. (2020). The impact of sport mega-events on national image: A systematic literature review. *Sport in Society*, 23(6), 995–1012. <https://doi.org/10.1080/17430437.2019.1667463>
17. Brown, C., & Massey, J. (2018). Exploring educational legacies of the Olympic Games. *International Review for the Sociology of Sport*, 53(7), 835–852. <https://doi.org/10.1177/1012690216684987>
18. Grix, J., & Brannagan, P. M. (2021). Mega-events as catalysts for change: How the Tokyo 2020 Olympics can influence sport participation. *Sport Management Review*, 24(4), 563–576. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2020.12.001>
19. Toohey, K., & Veal, A. J. (2020). *The Olympic Games: A social science perspective* (3rd ed.). Wallingford: CABI.

Дата першого надходження рукопису до видання: 17.06.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 21.07.2025

Дата публікації: 02.09.2025